

Tentamen Basisbegrippen van de taalwetenschap II

21 december 2004, 16.15-17.00; Academiegebouw, Rapenburg 73, zaal 9.

Dit tentamen bestaat uit tien vragen. Voor elke vraag krijgt u maximaal 1 punt. Beantwoord de vragen bondig; u hebt vijfenveertig minuten de tijd.

1. Noem drie soorten taalhandeling. Geef van een van deze drie soorten (a) een voorbeeld in de vorm van een declaratieve zin en (b) een voorbeeld in de vorm van een interrogatieve zin.
2. Leg voor de volgende zinnen uit welk van de principes van Grice erin geschonden wordt. Motiveer uw antwoord (in één zin). Cursieve zinnen geven de context weer waarin een zin wordt uitgesproken.
 - a) *In een zaal vol mensen valt iemand flauw. Iemand staat op en zegt: 'Ik heb in 1983 mijn basisartsdiploma gehaald, met gemiddeld een 7,9 en me daarna gespecialiseerd in de hartchirurgie.'*
 - b) *Het wordt donker in de kamer en daarna doet Max het licht aan. Jan beschrijft deze situatie: 'Max deed het licht aan. Het werd donker in de kamer.'*
 - c) *Koos vraagt aan Marja wat ze vandaag gegeten heeft. Marja zegt: 'Voedsel.'*
3. Noem twee veelvoorkomende soorten afasie. Wat zijn de verschillen tussen deze twee?
4. Geef een voorbeeld van de een anticipatorische en een perseveratieve verspreking.
5. Zijn er taalkundige argumenten op basis waarvan we kunnen beslissen of het Fries een taal is? Zo ja, welke zijn dit? Zo nee, wat voor argumenten zijn er dan?
6. Noem twee verschillen tussen het taalgebruik van mannen en dat van vrouwen.
7. Leg uit in welk opzicht de Wellentheorie kan worden gezien als een aanvulling op het boommodel van taalverandering. Op welk punt schieten beide modellen tekort?
8. Hieronder ziet u de getallen 1 tot en met 9 in het Saramaccaans, een taal die door enkele duizenden moedertaalsprekers in Nederland en Suriname gebruikt wordt (NB dit is een geheel andere taal dan het Sranan dat in het college besproken is):
 - wán, tú, díi, fó, féífi, síkísi, séibi, aítí, néni
 - a) Is het Saramaccaans een creooltaal of een pidgin? Waarom?
 - b) Kunt u uit deze woorden iets afleiden over substraat- en/of superstraattaal? Wat?
 - c) Wijs in deze woorden een fonologische karakteristiek aan van pidgins of creooltalen.

9. Leg uit wat de relatieve voor- en nadelen zijn van een rechtstreeks model van automatisch vertalen en een model dat gebruik maakt van een interlingua.
10. Wat is de Turing-test? Slaagt het programma Eliza voor deze test? Waarom wel/niet?